

свѐтовна война и края на 80-те години могат да се формулират следните изводи:

- Първата фаза на демографския преход при ромската етническа група, която се характеризира с умерен естествен прираст (до 20 ‰) в резултат от високата раждаемост (около и над 40 ‰) и високата смъртност (над 20 ‰), продължава до началото на 50-те години и съвпада с тази фаза при турската етническа група, докато при българското население тя приключва още в края на Първата световна война;
- Втората фаза на демографския преход при ромското население започва от началото на 50-те години и се характеризира с рязко увеличаване на естествения прираст вследствие на бързото намаляване на смъртността при сравнително по-бавното намаляване на раждаемостта. Тези стойности се запазват до края на 90-те години на XX в., докато при турското население те са характерни до края на 70-те години, когато тази фаза на демографския преход завършва. За сравнение втората фаза при българското население завършва до началото на 50-те години и се характеризира с рязко спадане както на стойностите на смъртността, така и на стойностите на раждаемостта.
- Политиката към етническите групи в страната се характеризира, подобно на предишния период, с твърде голяма непоследователност по отношение на статута на етническите групи. В началото на този период българската страна дава редица права на етническите групи в страната, като съдейства за културния и икономическия им възход и им предоставя правото и свободата на етническо и верско самоопределяне. През 60-те и началото 70-те години българското правителство преоценява водената дотогава политика, като за разлика от предходните десетилетия започва постепенно ограничаване на правата на етническите групи и заличаване на етническите различия. Смята се, че с уеднаквяване на икономическите, политическите, социалните, духовните и психологичните показатели на различните етнически групи в страната те ще се обединят в една единна нация. От началото на 80-те години започва да се говори вече за етническо приобщаване и хомогенизиране на българската нация, като постепенно се преминава към „възродителния процес“, който започва именно с българските роми. Дотогава външната им миграция е ограничена, което съдейства за увеличаване на ромското население в страната. В т.нар. „голяма екскурзия“ са увлечени и част от ромите мюсюлмани, но не може с точност да се направи оценка на техния брой.